

Z obsahu:**Slovo, Eucharistie
a rozdělení křesťané**

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci

15. listopadu 2000

– strana 2 –

**Advent – začátek
nové doby**

Vyjděme Pánu vstříc
s hořícími lampami
i hořícím srdcem...

– strana 4 –

Slavnost**Neposkvrněného početí
Matky Boží P. Marie**

– strana 5 –

Mariino početí

Joachim kard. Meisner

– strana 6 –

Sestra Emmanuela píše

– strana 7 –

Slyš, Izraeli!

Homilie Svatého otce
při Jubileu politiků

– strana 8 –

Svatý Tomáš Morus

– strana 9 –

Vyznamenaný kněz

– strana 11 –

Život Kristův (6)

VI. Ježíš Kristus,
Mesiáš – Kněz
Kristologické kate-
cheze Jana Pavla II.

– strana 12 –

**Deklarace „Dominus
Iesus“ prokazuje
pastýřskou službu**

– strana 14 –

Slovo, Eucharistie a rozdělení křesťanů

V programu tohoto Jubilejního roku nemohla chybět dimenze ekumenického a mezináboženského dialogu, jak jsem naznačil v *Tertio millenio adveniente* (srov. 53 a 55). Trinitární a eucharistická linie, kterou jsme rozvíjeli v předchozích katechezích, nás nyní přivádí k tomuto okruhu, při čemž máme na mysli především problém znovunastolení jednoty mezi křesťany. Činíme tak ve světle vyprávění evangelia o emauzských učednících (srov. Lk 24,13-35) a budeme sledovat způsob, jakým se dva učedníci vzdálili od společenství, byli puzeni, aby se vydali směrem pryč od nich, a pak je znovu je vyhledali.

Nevěra rozděluje

Dva učedníci se obrátili zády k místu, kde byl Ježíš ukřižován, protože tato událost byla pro ně krutou deziluzí. Ze stejného důvodu se vzdálili od ostatních učedníků a vrátili se, tak říkajíc, k individualismu. *Rozmlouvali o tom, co se přihodilo* (Lk 24,14), aniž by chápali smysl. Nepochopili, že Ježíš zemřel, aby *rozptýlené Boží děti shromáždil v jedno* (Jan 11,52). Viděli pouze hrůzně negativní aspekt kříže, který zmařil jejich naděje: *My jsme doufali, že on je ten, který má vysvobodit Izraele!* (Lk 24,21). Zmrtvýchvstalý Ježíš se připojil a šel s nimi, ale *jejich oči cosi zdržovalo, takže ho nepoznali* (Lk 24,16), protože z duchovního hlediska se nacházeli v nejtmavších temnotách. Ježíš se tedy snaží

s obdivuhodnou trpělivostí vrátit jim světlo víry pomocí dlouhé biblické katecheze: *Začal od Mojžíše a probral dále všechny proroky a vykládal jim, co se ve všech částech Písma na něj vztahuje* (Lk 24,27). Jejich srdce začalo hořet (srov. Lk 24,32). Prosili svého tajemného průvodce, aby zůstal s nimi. *Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, pronesl nad ním požehnání, rozlámal ho a podával jim. Vtom se jim oči otevřely a poznali ho. On jim však zmizel* (Lk 24, 30-31). Díky osvětlujícímu

výkladu Písma přešli z temnot nepochopení do světla víry a stali se schopnými poznat zmrtvýchvstalého Krista *v lámání chleba* (Lk 24,35).

Výsledkem této hluboké proměny byl podnět neprodleně se vrátit do Jeruzaléma, aby zastihli *jedenáct a ostatní, kteří byli s nimi* (Lk 24,33). Cesta víry umožnila bratrskou jednotu.

Jednota slova a stolu

Spojitosť mezi výkladem Božího slova a Eucharistií se nachází také na jiném místě Nového zákona. Jan ve svém evangeliu spřádá toto slovo s Eucharistií, když nám v promluvě v Kafarnaum představuje Ježíše, který připomene dar many na poušti a vyloží jej pomocí eucharistického klíče (srov. Jan 6,32-58). V jeruzalémské církvi naslouchání výkladu (didaché), tzn. apoštolskému učení založenému na Božím slově, důsledně předcházelo účasti na *lámání chleba* (Sk 2,42).

Když se v Troadě křesťané shromáždili kolem Pavla, aby *lámali chléb*, uvádí Lukáš, že shromáždění začalo dlouhým apoštolským výkladem (srov. Sk 20,7), jistě proto, aby se tak oživila víra, naděje a láska. Z toho je jasné, že **jednota ve víře je výchozí podmínkou k účasti na společné Eucharistii**.

V liturgii slova a Eucharistie, jak připomíná II. vatikánský koncil, když cituje sv. Jana Zlatousta (In Joh hom. 46), »věřící spojení s biskupem přistoupili k Bohu Otci skrze Syna, vtělené Slovo, který trpěl a byl oslaven, a ve vylití Ducha svatého, a tak dosahují společenství s Nejsvětější Trojicí, neboť dostali *účast na božské přirozenosti* (2 Petr 1,4). Slavením Eucharistie Páně se tak v těchto jednotlivých církvích buduje a roste Boží církev a koncelebrováním se projevuje jejich jednota.« (UR 15) Tato vazba na tajemství božské jednoty tedy plodí pouto společenství a lásky mezi těmi, kteří zasedli k jednomu stolu Slova a Eucharistie. Jediný stůl je znamením a projevem jednoty. »V důsledku toho je **eucharistické společenství nerozlučně spjato s plným církevním společenstvím a je jeho viditelným vyjádřením**.« (Direktář ekum, 129)

Nevyhnutelná podmínka jednoty víry

V tomto světle můžeme pochopit, jak doktrinární rozdělení, která existují mezi

Kristovými učedníky shromážděnými v různých církvích a církevních společenstvích, limitují plně svátostné sdílení. Křesťanství je jistě hlubokým kořenem základní jednoty, která spojuje křesťany i přes jejich rozdělení. Jestliže přesto **pro křesťany dosud rozdělené zůstává vyloučeno mít účast na téže Eucharistii**, je možno ve zvláštních případech, které uvádí ekumenický direktář, zavést **určitá znamení spoluúčasti**, která vyjadřují již dosaženou jednotu a jdou směrem k plnému společenství církví kolem stolu Slova a Těla a Krve Páně.

Tak »při výjimečných příležitostech a v odůvodněných případech může diecézní biskup povolit, aby úkol lektora převzal člen jiné církve či církevního společenství (133) i v rámci eucharistické slavnosti katolické církve«. Podobně »v případech potřeby či v zájmu ryzího duchovního prospěchu a za předpokladu, že je vyloučeno nebezpečí omylu nebo indiferentismu«, je dovolena určitá reciprocita při přijímání svátosti pokání, Eucharistie a pomazání nemocných mezi katolíky a východními křesťany (srov. tamt. 123-131).

»Aby byli jedno«

Strom jednoty se musí nicméně rozrůstat až ke svému plnému rozvinutí, jak k tomu Kristus vyzval ve své velké modlitbě ve večeradle, kterou jsme zde v úvodu četli (srov. Jan 17,20-26; UR 22).

Limity týkající se společného přijímání se před stolem Slova a Eucharistie musí změnit ve **výzvu k očištění, k dialogu, k ekumenické cestě církví**. Jsou to limity, které nám dávají právě ve slavení Eucharistie pocítovat o to silněji tíži našich zranění a rozporů. Eucharistie je tak výzvou a provokací vloženou přímo do srdce církve, aby si připomínala Kristovo krajně naléhavé přání: *Aby byli jedno* (Jan 17,11.21).

Církev nesmí být tělem s rozdělenými a bolestivými údý, nýbrž živým a silným organismem, který kráčí vpřed v síle božského pokrmu podle předobrazu Eliášovy cesty (srov. 1 Král 19,1-8) až na výšinu definitivního setkání s Bohem. Tam se konečně naplní vize Apokalypsy: *Viděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha; bylo vystrojeno jako nevěsta okrášlená pro svého ženicha* (21,2).

*Bolletino Vaticano 15. 11. 2000
Mezitimulky a zvýraznění
redakce Světla*

Pánovy příchody

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

Blíží se vaše vykoupení

Adventní doba, do které vstupuješ, je tichou, a přece důraznou výzvou k obnově živého vědomí tvého konečného cíle. Čím více ses na své cestě zatoulala a vzdálila od svého pravého domova, tím více úsilí musíš věnovat hledání správné cesty do otcovského domu. Ta cesta je tak daleká, že bys ji sama nikdy neušla, ale tvůj Pán ti vychází vstříc. Dnes si můžeš vyprosit hlubší poznání, jak velkým darem jsou pro tebe tyto laskavé **Pánovy příchody**, a prohloubit živou touhu, aby se vaše cesty neminuly.

Když slyšíš o Pánově prvním a posledním příchodu, může se ti zdát, že tvůj kratičký život probíhá mezi nimi daleko od prvního i posledního. A přece každý jeho příchod se týká tebe, a to zcela osobně. Můžeš si být jista, že Ježíš při nich myslí na tebe nerozděleným Srdcem, jako bys byla jediná na světě. Přichází za tebou, protože je věrný: *Blíží se den, kdy splním sliby, které jsem dal.*

Jeho první příchod je **příchodem milosti**. Je to příchod důvěrného sblížení Boha s člověkem. Stává se maličkým, tichým a pokorným, aby se mohl v tobě narodit i v těch nejobozejších podmínkách, jaké mu může nabídnout tvé hříšné srdce. Čím menší se jeví lidským očím, tím větší je milost jeho lásky, kterou vnáší do lidské ubohosti. Jen jeho vlastní dary tě mohou proměnit v jeho příbytek. Už nyní ti tak přináší, *co oko nevidělo, co nikdy ani nevstoupilo na lidskou mysl*⁽¹⁾. Jak lépe jej můžeš uhostit, než když mu uděláš u sebe místo tím, že nebudeš žít ty, ale bude v tobě žít ON⁽²⁾.

Nic ovšem není vynalézavějšího než naše sebeláska, nic není houževnatějšího než naše pýcha. Pod jejich zákeřným vlivem si budujeme své světy, i Boha si troufáme přetvářet po svém, a myslíme si dokonce, že mu tím sloužíme⁽³⁾. Čím více v tobě bují takový sebeklam, tím méně vidíš sama sebe v pravém světle, a tím méně si proto uvědomuješ a připouštíš, že ve skutečnosti *tvé srdce je daleko od Pána*⁽⁴⁾.

Ale Ježíš tě nemiluje pro tvou velikost, ale pro tvou slabost a ubohost. I když si jdeš sebejistě svou vlastní cestou, neztrácí tě z očí. Vydá se opět na cestu za tebou a jeho druhý příchod bude **příchodem očištění**. Přijde, aby otřásl tvou sebejistotou, aby ti ukázal v pravém světle nicotnost, marnost a pomíjivost všeho toho, na co se zbytečně upjalo tvé srdce. Až začnou padat tvé hvězdy, až se ti zhroutí tvé nebe i tvůj svět, takže propadneš úzkosti a bezradnosti a strachu z toho, co přijde, *zdvihni*

hlavu, protože se blíží tvoje vykoupení. Jedním si buď jistá, že Pán by k tobě nepřicházel, kdyby nesledoval tvůj nejvyšší prospěch. Promlouvá k tobě tak důrazným způsobem, aby i zaslepené oči přece jen uviděly a zbloudilá mysl pochopila, co je ti ku prospěchu, aby ses *naučila žít a líbila se Bohu*. Nepochybuj a pevně věř, že *Hospodinovo jednání je jen láska a věrnost*⁽⁵⁾. I když se ti zdá, jako by na tebe tvrdě dopadala jeho trestající ruka, i to je nicméně způsob, jakým se s tebou *Pán důvěrně stýká a dává ti poznat svou smlouvu*⁽⁶⁾. Teprve na troskách zamilovaného světa dojdeš k poznání, že tvou jedinou a trvalou radostí je Pán. Nebyla snad tvoje duše nestřídmě přetížena *starostmi o živobytí*, protože se ti zdálo, že se musíš vyrovnat dětem tohoto světa, které ovšem nic jiného nehledají a v ničem jiném nenacházejí radost?

Přijímej proto i tvrdé Pánovy lekce, jimiž ti *ukazuje cestu*, s upřímnou důvěrou a pokorou. Právě *pokorné učí a vede k správnému jednání*⁽⁷⁾. *Vždyť to je vůle Boží – tvoje posvěcení*⁽⁸⁾. Pán totiž přijde ještě potřetí a tento jeho příchod bude pro tebe **příchodem soudu**, aby tě mohl pozvat mezi požehnané svého Otce k převzetí připraveného království⁽⁹⁾. Není to projevem jeho lásky, když se stále všemožně stará, abys v ten den *mohla obstát před Synem člověka*? Když tě vyzývá, abys byla *bdělá*, nemá tím na mysli strach a obavy, které nedávají spát, ale trvalé a živé vědomí, že ten, který *přijde s velkou mocí a slávou*, je ve skutečnosti stále s tebou, že svou moc nepoužívá k tomu, aby si tě silou podrobil, ale aby ti zjednal *právo a spravedlnost na zemi*, abys *vysvobozena z rukou nepřátel sloužila mu ve svatosti a spravedlnosti po všechny dny svého života*⁽¹⁰⁾. Tvoje bdělost, to je vděčné vědomí, že *můžeš být stále s tím, který tě ze svého svobodného rozhodnutí předurčil, abys byla přijata za jeho dítě*⁽¹¹⁾. Tvoje bdělost se nejlépe osvědčuje v tom, že budeš *rozhojňovat svou lásku ke všem lidem*. To je spolehlivá cesta, jak se stát *bezúhonnou a svatou*, protože nic tak nepřikrývá množství hříchů jako právě láska⁽¹²⁾.

Můj Pane, *tvoje jednání je láska a věrnost, k tobě pozvedám svou duši. Ukaž mi své cesty a veď mě ve své pravdě, neboť ty jsi můj Bůh a Spasitel*⁽¹³⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. 1 Kor 2,9; ⁽²⁾ srov. Gal 2,20;

⁽³⁾ srov. Jan 16,2; ⁽⁴⁾ srov. Mt 15,8;

⁽⁵⁾ resp. žalm 25; ⁽⁶⁾ tamt.; ⁽⁷⁾ tamt.;

⁽⁸⁾ 1 Sol 4,3; ⁽⁹⁾ Lk 1,74-75;

⁽¹⁰⁾ srov. Mt 25,34; ⁽¹¹⁾ srov. Ef 1,5;

⁽¹²⁾ srov. 1 Petr 4,8; ⁽¹³⁾ resp. žalm 25

Liturgická čtení

1. čtení – Jer 33,14–16

Hle, blíží se dni – praví Hospodin – kdy splním sliby, které jsem dal o Izraelovu a o Judovu domu.

V ty dny, za toho času vzbudím Davidovi zákonitý výhonek, který bude uskutečňovat právo a spravedlnost na zemi. Za těch dnů dojde Juda spásy a Jeruzalém bude bydlet v bezpečí. To je jméno, kterým ho budou nazývat: „Hospodin je naše spravedlnost.“

2. čtení – 1 Sol 3,12–4,2

Bratři! Ať ve vás Pán rozhojňuje stále více lásku jednoho k druhému i ke všem lidem, jako ji i my máme k vám. Ať posilní vaše srdce, abyste byli bezúhonní a svatí před Bohem, naším Otcem, až přijde náš Pán Ježíš se všemi svými svatými.

Nakonec pak vás, bratři, prosíme a napomínáme v Pánu Ježíši: jak jste se od nás naučili, že máte žít, abyste se líbili Bohu, a jak i žijete, tak ať v tom vynikáte ještě více. Víte přece, které příkazy jsme vám dali z moci Pána Ježíše.

Evangelium –

Lk 21,25–28.3436

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Budou znamenání na slunci, na měsíci i na hvězdách, na zemi úzkost národů, bezradných nad hukotem a příbojem moře; lidé budou umírat strachem a očekáváním toho, co přijde na celý svět, neboť hvězdný svět se zachvěje. A tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s velikou mocí a slávou. Až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení.

Dejte si pozor, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a pozemskými starostmi, aby vás den (soudu) nezastihl znenadání jako léčka; přijde totiž na všechny, kdo přebývají na celé zemi. Proto bděte a modlete se v každé době, abyste mohli všemu tomu, co se má stát, uniknout a obstát před Synem člověka.“

Advent – začátek nové doby

Touto nedělí překračujeme vnitrocírkevní práh, který není totožný s občanským rokem. Církevní rok nežije podle běhu hvězd, podle plánů změn roku a ročních bilancí, ale podle událostí, které překračují svět a neznají žádný čas. Vánoce ani Velikonoce se vlastně neopakují. Jsou v každé době stejným způsobem přítomny. Musíme si je však vždy znovu v našem vědomí připomínat, abychom pochopili, co se jednou provždy stalo pro spásu světa. K tomu slouží církevní rok. K tomu slouží také svátky s jejich přípravným obdobím a jejich dozvukem. K nim se musíme vždy znovu vydat na cestu.

1. adventní neděle je mezník v běhu roku, ale také v naší životní historii, ve vývoji naší víry. 1. neděle adventní se může

stát novou příležitostí k nástupu nebo také k nové porážce. Každopádně je to nepřehlédnutelná výzva, abychom obnovili svůj vztah k Ježíši Kristu, prohloubili ho a žili z něho. Advent ohlašuje »příchod«, příchod toho, kterého církev v Gloria oslavuje slovy: *Pane, jednorozený Synu, Ježíši Kriste, Pane a Bože, Beránku Boží, Synu Otce.*

Tato výpověď jde daleko za pouhou pokojnou vánoční idylu, ona nás burcuje a otřásá přímo naší existencí. *Skrze něho všechno je stvořeno*, modlíme se ve velkém vyznání víry. To znamená, že naše bytí je nám dáno od něho a od něho pochází. Jsme ponořeni do jeho vznešenosti, která se ukáže v brzké budoucnosti, neboť *on znovu přijde ve slávě soudit živé i mrtvé*. Tak je

1. neděle adventní také dobou úsvitu nové doby a branou do budoucnosti.

1. Úsvit nové doby

Lidé budou bezradní nad hukotem valícího se moře a budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět. Působivými obrazy se posluchačům evangelia představuje pomíjivost světa, jeho konečnost, nevyhnutelnost jeho konce. Prognózy budoucnosti a přírodní vědy potvrzují, že vesmír je v ustavičném pohybu a nic zde nemá věčné trvání. Nejnovější katastrofy, orkány, záplavy a zemetřesení nám ukazují znovu a znovu v omezeném geofyzikálním rámci prapůvodní síly živlů, které trvají ve světě. To nesmí křesťany odradit od toho, aby dbali o rozvoj světa i člověka, zlepšovali všemi silami životní podmínky a byli vděční za dary stvoření a přírody. Ale oni je nezbožňují, neupínají k nim svůj život, nebudují na nich svou budoucnost. Vědí, že jen Boží slovo, Otcovo zjevení, pravda, která přichází od Boha, přetrvávají a zůstávají. Kdo jen na ně vždy spoléhá a žije z nich, žije již v novém, budoucím světě, žije v branách nové doby.

2. Brána nové doby

S příchodem nového tisíciletí se tu a tam šíří zvěsti o konci světa. Není to nic divného. Pomíjivost, umírání nedovolují, aby úzkosti před budoucností zcela vymizely. Ale křesťané se nedívají s obavami, strachem a neklidem k budoucnosti, jako by již zítra měl být všemu konec. *O tom dni a hodině neví ani andělé v nebi, ani Syn, nýbrž jen Otec.* Tím se světu nepředpovídá ani dlouhé trvání, ani velmi krátké. Časové předpovědi o konci světa byly všechny falešné a budou klamné i v budoucnosti. To ale neznamená, že se máme nechat ukolébat k poklidu a nečinně vyčkávat.

Pán i nás varuje: *Buďte prozíraví a bděte!*

Kdo je prozíravý, počítá s tím, co může přijít, je plně a náležitě připraven. Zanechává za sebou minulost a žije již v duchu v budoucnosti. Vstup do budoucnosti tedy nezačíná teprve tehdy, až se zachvějí *nebeské mocnosti*, nýbrž již nyní. Chystáme se na ni a souhlasíme s ní, když se modlíme ve mši svaté: *Na tvůj příchod čekáme*, jsme prozíraví, když setrváváme v modlitbě, žijeme ve víře a zachováváme činnou lásku.

A proto platí: *Buďte bdělí!* Každý má v tomto čase světa od Boha přidělenou svou úlohu. Ta vyžaduje plnou vnitřní angažovanost, bdělost a odevzdanost. Kdo tento svůj úkol nezanedbává, v každém okamžiku si je vědom své odpovědnosti před Bohem a jedná v jeho duchu a v lásce, toho je možno označit za bdělého a prozíravého a ujistit ho, že svou budoucnost nezaspí a nezmaří.

Tento advent je však přece jen jiný než ostatní. Je to advent Velkého jubilea, kterým se připravujeme k vyvrcholení oslav dvoutisícího výročí narození našeho Spasitele. Celé milostivé léto bylo dobou jeho velké »amnestie« vyhlášené ve jménu jeho velikého výročí. Nebudou tyto Vánoce obzvláštním projevem jeho milosrdné velkodušnosti? Té by měla odpovídat i naše zcela mimořádná velkodušnost. Velkodušnost oběti, »až to bolí«, jak říká matka Tereza. Vždyť ani Pán nepřišel, aby tu prožíval idylu, ale aby *dal v obět sám sebe*. Kdykoliv se v nás ozve neklid, jako by Pán váhal a otálel splnit své sliby, obraťme rychle svou pozornost k sobě a zpytujeme se, zda to nejsme my, kdo váháme a otálíme, zda nejsme lid, na který si stěžuje, že *jej ctí ústy, ale jeho srdce je daleko od něho*. Vyjděme Pánu vstříc s hořícími lampami i hořícím srdcem. *Kdo má uši k slyšení, slyš.*

-Iš-

Vánoce nejsou pouhé datum, je to zázrak, který se stal úhelným kamenem lidského osudu, středem světových dějin a týká se bezprostředně nás všech.

Pavel VI.

Slavnost Neposkvrněného početí Matky Boží Panny Marie

Když ještě byl svátek Neposkvrněného početí také státním svátkem, poznamenala jedna středoškolská učitelka: »Tento svátek je biologicky neudržitelny.« Pochopitelně že nevěděla vůbec, co tento den vlastně slaví, že zde se jedná o vše jiné, jen ne o biologii. Ať máme přírodní vědy jakkoliv v úctě, milost nepatří do jejich oboru.

K nedorozumění by nemuselo dojít, kdyby byl svátek označen v kalendáři v nezkrácené podobě. Ale nejen tvůrci kalendářů, ani věřící lid nepoužívá úplné znění titulu tohoto svátku, které zní: »Slavnost Matky Boží Panny Marie počaté bez dědičného hříchu.«

Jde tedy o Marii, kterou si Bůh vyvolil, aby byla Matkou jeho jednorozeného Syna. Měla přijít na svět poskvrněna vinou Adama a Evy jako všichni ostatní lidé? Nikdo neunikne souvislosti s tímto neštěstím. Je to trvalé dědičné zatížení, které neseme od prvního okamžiku svého bytí. Dědičný hřích a jeho následky patří k podstatě člověka.

Bůh chtěl učinit jen jednu výjimku, a tou je Maria. Ona měla být tak dokonalou bytostí, jakou byla původně Eva. Ještě jednou mělo lidstvo dostat šanci. Jako Eva se pak i Maria svobodně rozhodne. Bude postavena před otázku, zda se chce stát Matkou Boží. Eva uposlechla a přijala nabídku hada, Maria v nazaretské komůrce

řekne ano k Boží vůli: »Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.«

Toto Mariino vyvolení se uskutečňuje se zřetelem na Ježíše. Ona je, jak říká právem archanděl Gabriel, »plná milosti.«

Maria Boha nezklamala a stane se také Matkou všech lidí.

Teologové se o tuto pravdu víry dlouho dohadovali. Teprve 8. prosince 1854 vyhlásil bl. Pius IX. dogma o Matce Boží, počaté bez poskvrny dědičného hříchu, ale věřící lid ji pod tímto titulem již dávno uctíval. Byli to také zbožní umělci, kteří se pokoušeli oznámit lidem toto tajemství velkolepými uměleckými díly. K tomu patří i mariánské písně a hymny, které vzešly ze zbožnosti lidských srdcí.

*»Bez hříchu jsi počata,
jak to Církev učí,
zůstala jsi nedotčena
od lstivého hada.«*

Svátek Neposkvrněné se dříve v mnoha zemích na Západě slavil jako velká slavnost. Na tom nezměnil nic ani pád monarchií. Teprve reformy v 70. letech přispěly ke zrušení státního svátku a pak se podobně začal vytrácet i z povědomí lidí.

Je třeba toho jen litovat, protože právě v této době hledáme pevný bod pro ochranu nenarozeného lidského života. Je to jeho samotný počátek. Neboť Maria byla bez poskvrny od prvního okamžiku své existence, nikoliv teprve po třech měsících. Jen z tohoto hlediska je tento svátek také biologickou výpovědí, ať se příznivcům potratů líbí, nebo ne.

Directorium spirituale, Řezno

ADVENTNÍ HYMNUS

*Hlas jasný všechno proniká,
co temného je, proráží,
ať sny již prchnou do dáli,
z výšin se Ježíš zaskvívá!*

*Již vstávej, myslí malátná,
již děle nelpi na zemi;
hle, hvězda nová zasvitla,
by zaháněla všechno zlé.*

*Vždyť je k nám poslán Beránek,
by zdarma dluhů zbavil nás,
my všichni hlasem jednotným
jej prosme, by nám odpustil.*

*By podruhé, až zaskví se,
a svět až sevře pouto hrůz,
nás nepotrestal podle vin,
leč láskyplně chránil nás.*

*Moc, chvála, čest i sláva bud'
Bohu Otci i se Synem
i s Duchem Utěšitelem
vždy od věků až navěky.
Amen.*

*Podle Vox clara ecce intonat
Ze školy sv. Ambrože,
nepozději 10. století
Překlad J. B. Bárta OFM*

ADVENT

Začátkem adventu slavíme příchod našeho Pána Ježíše Krista a počátek nového liturgického roku. Římská církev slaví advent jako přípravu na vánoční slavnost teprve od 6. století. Převzala jej z galikánské a východní liturgie. Od té doby dostal advent také kající charakter, jak o tom svědčí fialová barva mešního roucha, vynechání zpěvu »Gloria« při mši a Te Deum v modlitbě hodin. V římské liturgii zůstává nicméně v popředí radostné očekávání, takže zpěv Aleluja zůstává i v tomto období.

Bohužel ráz adventu a jeho tiché zahlobání narušuje zvenčí hlučná doba předvánočního komerčního ruchu. Jestliže však žijeme z moci Božího Ducha, nepodlehne tomu, k čemu nás táhne naše přirozenost.

Mariino početí

Maria je cestou Boha k člověku. Proto je také cestou člověka k Bohu. Proč bychom měli mít jinou cestu, než jakou má Bůh k nám, lidem? Typické pro Marii spočívá v tom, že u ní »máš být« a »jsi« je totožné. Proto může archanděl říct: *Ty jsi plná milosti, Pán je s tebou*. Neříká: »Ty jsi plná lidského výkonu, sláva společnosti je s tebou.« *Nikoliv*, pro ni platí: »Jsi plná milosti, Pán je s tebou.«

Milost není výsledek lidské práce a dovednosti, nýbrž Boží velkodušnosti a štědrosti. Milostí je člověk uzdraven ze své porušenosti a přiveden k dokonalosti. Milost Boží způsobuje, že u Marie je »máš být« a »jsi« identické. Ona je člověkem, jakého chtěl Bůh původně mít:

úplně ve shodě se sebou samou, úplně ve shodě s Božím zákonem a s Boží vůlí. Proto anděl říká: *Duch svatý na tebe sestoupí a moc Nejvyššího tě zastíní* (Lk 1,35).

Člověk nutně potřebuje Boha ke svému naplnění. Bez něho zůstává torzem. Nechybělo v našich dějinách pokusů přivést člověka k plnosti bez Boha. Nemyslím tím pouze na smutně zkrachovalý marxistický socialismus, ale i na takový humanismus, jaký prezentuje třeba Goethe. Goethe při jenom svém výletu přes Buchenwald řekl v Mettersbergu u Výmaru svým přátelům: »Člověk je ušlechtilý, vždy ochotný k pomoci a dobrý.« Tato slova se stala v německém národě nezapome-

lutelnými. Památkou na tento slavný výrok je nápis na jednom buku.

Jednou jsem si položil otázku, zda je to Boží záměr, že tento buk stál později na okraji nástupiště koncentračního tábora v Buchenwaldu a stal se tam v nevídané míře svědkem toho zlého v člověku. Ušlechtilý, vždy ochotný k pomoci a dobrý? V Buchenwaldu, kde je to napsáno, poznala tato slova svou nejhorší zvrácenost. Protože člověk sám o sobě není lidský. Já nepřestanu znovu a znovu opakovat: Jenom Bůh, který stvořil člověka ke svému obrazu, je lidský. Proto pravý humanismus může vzejít jen z víry v živého Boha. Jen Bůh může člověka udělat dokonale lidským, tak jak to učinil u Panny Marie. Neukazuje se snad toto tajemství člověka ze skutečnosti, že největší počet obrazů člověka v opravdu velkém umění jsou obrazy Panny Marie? »Vidím tě, Maria, tělesně zobrazenou v tisíci obrazech,« říká jiný básník německého národa.

Tam, kde rozpor mezi »máš být« a »jsi« je uzdraven tak jako v Marii, tam je uzdravena také roztržka mezi člověkem a člověkem. Maria, Boží dcera a Matka našeho Pána, je sestrou nás všech. *Hle, od této chvíle mě budou blahoslavít všechna pokolení!* Tak nese do celého světa spásu pro nás počatou. Touha lidstva po vnitřní jednotě, kterou snad slyšíme v Schillerově Ódě na radost, »V náruč spějte, miliony! Toto políbení celému světu!«, už nemusí zůstat pouhou touhou. Maria je Boží cestou k člověku, a proto také cestou člověka k Bohu. A tam, kde jeho dary vyléčily rozpor mezi »máš být a jsi«, tam jsou zaceleny tyto rozpory i mezi člověkem a člověkem, národem a národem, rasou a rasou, třídou a třídou. Před Mariinou tváří se setkává v pokoji židovský pastýř s arab-

MODLITBA K NEPOSKVRNĚNÉ

Nejsvětější Panno, věřím a vyznávám Tvé svaté, neposkvrněné a čisté početí. Nejčistší Panno, skrze Tvou panenskou nevinnost, Tvé neposkvrněné početí, Tvou nejslavnější důstojnost Matky Boží vypros mi u svého Syna čistotu srdce, těla i duše, svatou vytrvalost ve všem dobrém, dar modlitby, zbožného života a dobré smrti. Amen.

L. M. Grignon z Montfortu

ským mágem z východu. Maria uprostřed svaté Rodiny, s Pánem ve své náruči, je předobrazem pokoje a smířené společnosti. Jako Boží milost smiřuje »máš být« se »jsi« v člověku, tak je tomu i v lidské společnosti. Bez Boha zůstává člověk troskou a lidská společnost chaosem. On jediný přivádí k dokonalosti to, co bylo v troskách a v chaosu.

Konečně je Maria také vzorem Církve. Církev nazývá Marii o svátku jejího Neposkvrněného početí »Immaculata conceptio«. To znamená v naší souvislosti: Maria je neposkvrněným početím Církve. Mezi Marii a Boha se nemůže vklínit nic cizího. Oba jsou spolu spřízněni a zasnoubeni, i v temných hodinách jejich života. Ani mezi Církev a Boha se nemůže vkrást nic cizího, nic Bohu odporujícího. Nemá zde místo

žádná lidská vypočítavost nebo ohledy, nýbrž jen Bůh sám a jeho svatá vůle.

Církev nemůže zklamat velkou Boží důvěru tím, že by se vymkla z jeho plánů, aby si získala lidskou oblibu a chválu. Maria se nedala otrást ve své důvěře v Boha a v jeho vůli, takže jí ve prospěch lidí mohl přičknout tak mnohé až k samému kříži. Církev musí zůstat prostorem pro Boží záměry, prostorem, v němž nás Bůh i navzdory naší malé odvaze může povolát k velkým úkolům. Bůh musí mít možnost i dnes počítat se svou Církví, jako mohl vždy počítat s Marií. Lidé chtějí a musejí mít možnost najít v Církvi Krista, tak jako jej u Marie našli pastýři a mudrci. V Marii, Panně a Matce Páně, dal nám Bůh naše početí pro Církev. Kdo vidí ji, vidí Církev. Proto si nepotřebujeme vymýšlet žádnou koncepci! Nemůžeme si ji ale ani ohýbat podle své vlastní chuti.

Musíme se ptát: Není ztráta mariánské úcty jednou z příčin dnešní nedostatečné Církevnosti? Immaculata conceptio – neposkvrněné početí je trvalý Boží model pro jeho Církev.

Pokládám za velkou Boží milost, že neposkvrněná Panna je patronkou kolínské diecéze. Tím je Boží početí Církeve tomuto biskupství zvláštním způsobem vepsáno a vtisknuto a my můžeme doufat při jeho uskutečňování v pomoc Neposkvrněné.

Bez poskvrny počatá říká Církvi, lidské společnosti, každému jednomu z nás: »Co máš, co bys nepřijal? Všechno je milost, jako já sama!« Nemůžeme tedy my křesťané kráčet naším světem trochu potěšeněji, veseleji, směleji a s větší nadějí?

Podle knihy J. Meisnera:
»Von nun an preisen mich
selig alle Geschlechter«,
Butzon & Bercker, Kevelaer
Překlad -lš-

Sestra Emmanuela píše

1. listopadu 2000
Drahe „Děti Medžugorje“,
pochválen buď Ježíš!

Jak povzbudivé to je, slyšet Gospu v jejím říjnovém poselství mluvit o příchodu nové doby, doby jara! „V tomto jubilejním roce se mi otevřelo mnoho srdcí a církev se obnovuje v Duchu.“

A jak inspirující byla slova otce Joza Zovka, když říkal, že zasvěcení Marii vykonané papežem 8. 10. v Římě „přivodí nové Letnice“! (Viz minulé zprávy.) I když mnoho katolíků nebylo o události informováno, takže se nijak nezúčastnili, iniciativa Jana Pavla II. přitahuje mimořádné milosti. Zde v Medžugorje je to patrné a takřka hmatatelné.

V tento sváteční den prosme naléhavě všechny svaté, aby nás podporovali v modlitbě a postu!

V létě za mnou přišli dva mladí Američané s prosbou o modlitbu za jejich přítele Artura (45 let), těžce zachváceného rakovinou, otce třinácti dětí. Jeho příběh? Oženil se v 19 letech s osmnáctiletou Judy. Na začátku nic neměli, ale

byli otevření životu a pokaždé, když počali dítě, přijali ho jako požehnání. Povídám mu: „Ty jsi mimořádný Američan, mít 13 dětí!“

„Mám mimořádnou ženu,“ odpovídá. „Naše okolí na nás hledělo s rozpaky a kladlo si otázky, jak to s tolika dětmi zvládneme. Ale s každým narozením nám přicházely nečekané příjmy, nebo jsem dostal nabídku lepších pracovních podmínek. Jistě, nebylo to bez utrpení, taky jsme ztratili jedno dvouměsíční dítě, což mnou hluboce otrásl.“

Nyní je Artur v čele jednoho dopravního podniku v USA. Až do tohoto léta sice chodil v neděli na mši, ale jen z povinnosti. Jeho manželka se za něj celých 20 let modlila, aby otevřel srdce Bohu a modlil se s ní.

V listopadu 1999 se Artur dověděl, že má rakovinu, a byla mu odňata jedna ledvina. Přesto zůstal dobré mysli a domníval se, že zlé je úplně pryč. Ale na jaře 2000 mu museli vyoperovat uzlík na štítné žláze a polovičku štítné žlázy. V létě pak byly zjištěny 3 další uzlíky v plicích a lékaři rozhodli jednoznačně:

*Věřím v tebe, Maria,
zrozená z věčného úradku všemohoucího Boha,
počatá bez poskvrny, čistá a bez viny.
Tvůj život byl jen pokora před Bohem
a odevzdanost do jeho svaté vůle.*

*Porodila jsi Ježíše, Božského Syna, Vykupitele světa.
Nejvyšší tě vyzdobil nejvyšším stupněm všech ctností,
jakého nikdy nedosáhl a nedosáhne žádný člověk.*

*Nosila jsi, živila a vodila Božského Syna.
Trpěla jsi pro něho, trpěla jsi s ním,
zvláště pod křížem.*

*Tam jsi nám všem byla dána za Matku.
Tvé svaté tělo odnesli andělé před trůn Nejvyššího.
A tam jsi naší nejmilostivější Přímluvkyní.*

*Tak věřím pevně a neotřesitelně,
že se za nás hříšné
stále přimlouváš u všemohoucího Boha.
Věřím, že odměňuješ každou dětinou důvěru.*

*Nikdy jsi neodmítla žádnou naši prosbu.
Věřím v Tebe, Maria.*

Ewig 5+6/98

je nutné operovat. Datum je určeno na 14. září. To bude znamenat několik měsíců rekonvalescence. Arturova dobrá mysl se potápí, upadá do deprese. Objede všechny charismatické kněze Ameriky v naději, že se uzdraví, ale není mu to dopřáno. Před svátkem Narození P. Marie (8. září), tedy těsně před operací, ho přátelé vyprovokují k cestě do Medžugorje.

První den v Medžugorje přináší Arturovi velké zklamání: vedoucí skupiny hlásí, že předvídané setkání s Vickou se neuskuteční, protože právě odletěla do Říma. Jde tedy s přáteli do obchodu s upomínkami, „U Lea“, aby nakoupil růžence, medaile a kříže pro své syny. Artur vidí, jak roste kupa křížů na pultě: „Účet bude těžký,“ pomyslí si. „Ale když mohu utrácet peníze za hokejky pro své syny, mohu je dobře utrácet i pro Ježíše!“ Sotva se mu vynořila tato myšlenka, slyší vlevo vedle sebe: Vicka! A stojí hned vedle něho! On ji nezná, ale jeho švagr mu pošeptal, že je to ona. Zřejmě zmeškala letadlo a stavila se „U Lea“, koupit si náprstní růženeček. V tom obchodě tedy klade ruce na Artura a dlouze se nad ním modlí.

V následujících dnech se soustředil na to, aby vykonal dobrou pouť. „Medžugorje – to je nebe!“ řekne později. Artur se už 20 let nezpovídal a byl tak šťasten, že bude moci prožít zde tuto svátost. Ve zpovědnici začal plakat, byly to slzy radosti a také lásky k Spasiteli. Když vycházel po své druhé zpovědi, cítil, jak se mu vrací život, jeho hluboká deprese byla uzdravena! Jeho pohled na život a na svět byl změněn, jako by zmizel těžký černý mrak. Zamíloval si Pána, život a vše, co ho obklopovalo, byl duchovně uzdraven. Tato radost byla tak silná, že mu stačilo duševní uzdravení; říkal si: „Rakovina nebo ne, žít nebo zemřít, to je mi nyní jedno, když mám Boha ve svém srdci.“

Pokračování na str. 10

Slyš, Izraeli!

Boží slovo se k nám před chvílí obrátilo v slavnostní a současně láskyplné formě s výzvou, abychom »naslouchali«. Abychom naslouchali »dnes«, »yní« a učinili tak nikoliv soukromě, ale společně: *Slyš, Izraeli!*

Tato výzva přichází dnešního rána zvláštním způsobem k vám, vládní a parlamentní činitelé, činní v oblasti politiky a správy, kteří jste se sešli v Římě, abyste slavili vaše Jubileum. Všechny srdečně pozdravuji se zvláštním zřetelem na hlavy státu přítomné mezi námi.

V liturgické slavnosti se aktualizuje, zde a nyní, událost Smlouvy s Bohem. Jakou odpověď Bůh od nás očekává? Úvod, který jsme právě vyslechli při čtení biblického textu, je zřetelný: je třeba především začít naslouchat. Nikoliv pasivně a bez zájmu. Izraelité dobře pochopili, že Bůh od nich očekává aktivní a uvědomělou odpověď. Proto slíbili Mojžíšovi: *Sdělíš nám všechno, co ti řekne Hospodin náš Bůh, a my ho poslechneme a vykonáme to* (Dt 5,27).

Když přijali tento úkol, věděli, že mají co do činění s Bohem, kterému mohou důvěřovat. Bůh miloval svůj lid a přál si jeho štěstí. Na oplátku požadoval lásku. V »Shema Izrael«, které jsme vyslechli v prvním čtení, kromě požadavku víry v jediného Boha je vyjádřen základní příkaz, totiž příkaz lásky k němu: *Miluj Pána svého Boha celým srdcem, celou duší a ze vši síly* (Dt 6,5).

Vztah člověka k Bohu není vztahem strachu, otroctví, potlačování; naopak, je to vztah klidné důvěry, která pramení ze svobodné volby motivované láskou. Lásku, kterou Bůh očekává od svého lidu, je odpovědí na onu věrnou a starostlivou lásku, kterou on jako první osvědčil v různých etapách dějin spásy.

Právě proto byla přikázání spíše než jako kodex zákonů a právních směrnic chápána

vyvoleným národem jako událost milosti, jako znamení, že zvláštním a privilegovaným způsobem náleží Hospodinu. Je příznačné, že Izrael nikdy nemluví o Zákonu jako o břemenu, nýbrž jako o daru a o přízni: *Izraeli, jsme blažení, volá prorok, protože nám bylo zjeveno to, co se líbí Bohu* (Bar 4,4).

Národ ví, že Desatero je omezující úkol, ale ví také, že je podmínkou života: Hle, říká Hospodin, kladu před tebe život a smrt, tj. dobro a zlo; nařizuji ti, abys zachovával má přikázání, abys měl život (srov. Dt 30,15). Svým Zákonem nechce Bůh nutit vůli člověka, naopak, chce ji osvobodit od všeho, co by mohlo ohrozit jeho pravou důstojnost a její plné uskutečnění.

Zdržel jsem se, dámy a pánevé, při úvaze o smyslu a hodnotě božského Zákona, protože to je záležitost, která se vás týká zcela osobně. Není snad vaše každodenní námaha zaměřena právě na vypracování spravedlivých zákonů a prosazování, aby byly přijaty a uplatňovány? Když to děláte, jste přesvědčeni, že prokazujete důležitou službu člověku, společnosti, samotné svobodě. A to plným právem. Lidský zákon totiž, je-li správný, není nikdy proti svobodě, nýbrž je v jejích službách. To tušil již pohanský mudrc, který vyslovil sentenci: »Legum servi sumus, ut liberi esse possimus.« – Jsme služebníky zákona, aby-

chom mohli být svobodní (Cic., De legibus II, 13).

Svoboda, kterou má na mysli Cicero, je situována nicméně především do oblasti vnějších vztahů mezi občany. Jako taková riskuje, že se zredukuje na přiměřenou vyváženost příslušných zájmů a dokonce protikladných egoismů. Svoboda, na kterou se odvolává Boží slovo, prohlubuje naopak své vlastní kořeny v srdci člověka, v srdci, které Bůh může vysvobodit z egoismu a učinit je schopným nezištné lásky.

Není náhodou, že právě na stránce evangelia, kterou jsme před chvílí slyšeli o zákoníkovi, který se ptá, jaké je první ze všech přikázání, Ježíš odpovídá tím, že cituje »Shema«: *Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou myslí a ze vši své síly* (Mk 12,30). Důraz je položen na »celost«: láska k Bohu může být jediné »totalní«. Ale jen Bůh je schopen očistit lidské srdce od egoismu

a »osvobodit ho«, aby dokázal opravdu a naplno milovat.

Člověk se srdcem takto »zúrodněným« se může otevřít vůči bratru a postarat se o něho se stejnou naléhavostí, s jakou se zabývá sám sebou. Proto Ježíš dodává: *Druhé (přikázání) je toto: Miluj svého bližního jako sám sebe* (Mk 12,31). Kdo miluje Boha celým srdcem a uznává ho jako jediného Boha, a tedy jako Otce všech, nemůže se dívat na ty, které potkává na své cestě, jinak než jako na bratry.

Milovat bližního jako sám sebe. Tato slova jistě nacházejí ohlas ve vaší duši, drazí vládní a parlamentní činitelé z oblasti politiky a správy. Ona kladou každému z vás u příležitosti vašeho Jubilea ústřední otázku: Jakým způsobem můžete naplnovat toto přikázání ve své choulostivé a náročné službě státu a občanům? Odpověď je jasná: prožívat politické úkoly jako službu. Je to perspektiva stejně jak světla, tak náročná! Není možno ji totiž redukovat na obecné přitakání principům nebo na vyhlásování dobrých záměrů. Politická služba prochází přesnými a každodenními úkoly, které vyžadují velkou kompetenci v rozvíjení vlastních povinností a morálky, což je třeba prokázat nestranným a transparentním výkonem moci.

Na druhé straně je třeba osobní vyzrálost politika projevovat také ve správném pojetí sociálního a politického života, k jehož službě je politik povolán. Z tohoto zorného úhlu musí křesťanský politik soustavně respektovat principy sociálního učení, které církev v průběhu doby vypracovala. Tyto principy, jak je známo, nepředstavují »ideologii« ani »politický program«, nýbrž otevírají základní linie pro chápání člověka a společnosti ve světle univerzální etiky, která je přítomná v srdci každého člověka a byla prohloubena zjevením evangelia (srov. Sollicitudo rei socialis, 41). Je na vás, drazí

bratři a sestry, činní v politice, abyste se stali jejich přesvědčenými a dělnými vykladači.

Když jde o to, uplatnit tyto zásady v komplikovaných politických skutečnostech, může být často nevyhnutelné vstoupit do styku s prostředím, problémy a okolnostmi, které oprávněně připouštějí rozličná konkrétní hodnocení. To však nijak neopravňuje k pragmatismu, který i z hlediska podstatných a základních hodnot společenského života redukuje politiku na pouhé zprostředkování zájmů, a co je ještě horší, na otázku demagogie a volební taktiky. I když právo nemůže a nesmí pokrývat celé pole mravního zákona, je třeba pamatovat na to, že právo nesmí stát »proti« mravnímu zákonu.

To nabývá zvláštního významu v této fázi velké proměny, která sleduje novou dimenzi politiky. Zánik ideologií doprovází krize politických formací, což nezbytně vyžaduje nově promyslet otázky politické reprezentace a roli institucí. Je třeba znovu objevit, co to znamená spoluúčast, a zainteresovávat stále více občanů, když se jedná o nalezení vhodných cest, jak dosáhnout stále většího uspokojení potřeb a obecného blaha.

Při tomto snažení se musí křesťanský politik varovat pokoušení k násilnému odporu, který je často zdrojem velkého utrpení pro společnost. Dialog zůstává nezastupitelným nástrojem konstruktivní cesty ke shodě. To platí jak pro vnitřní politiku států, tak pro mezinárodní vztahy. Kdo by mohl tuto »námahu« dialogu vzít na sebe lépe než křesťanský politik, který se musí každodenně řídit tím, co Kristus kvalifikoval jako *první* přikázání, tj. přikázání lásky?

Vážený vládní činitel, poslanci, činní v politice a ve správě! Početné a náročné jsou úkoly, které čekají na počátku nového století a nového tisíciletí na ty, kteří jsou odpovědní za veřejný život. Právě z tohoto hle-

diska jsem vám chtěl nabídnout, jak víte, v rámci Velkého jubilea jako oporu zvláštního patrona, svatého mučedníka Tomáše Mora.

Jeho postava je skutečně příkladem pro každého, kdo je povolán, aby sloužil společnosti na občanském a politickém poli. Výmluvné svědectví, které nám dal, je více než aktuální v onom historickém okamžiku, který staví svědomí těch, kteří nesou ve správě států přímou odpovědnost, před rozhodující výzvou. Jako státník se postavil do služeb osoby, zvláště osoby slabých a chudých. Čestné tituly a bohatství ho neobloudily, ale dal se vést vytrýbeným smyslem pro nestrannost. Především však se nikdy nesnížil ke kompromisům v otázkách svého svědomí. Tak dospěl až k nejvyšší oběti, prostě proto, že nechtěl nedbat hlasu svého svědomí. Volejte k němu, následujte ho, napodobujte ho! Neodepřte vám svou přímluvu, abyste i v nejtěžších situacích obdrželi sílu, zachovali humor, trpělivost a vytrvalost.

To je přání, které chceme upevnit silou eucharistické oběti, ve které se Kristus znovu stává pokrmem a orientací našeho života. Kéž vám Pán dopřeje, abyste byli politiky podle jeho Srdce, kteří jsou následovníky sv. Tomáše, odvážného svědka Kristova a bezúhonného služebníka státu.

Bolletino Vaticano
5. 11. 2000

Svatý Tomáš Morus

Tomáš Morus se narodil 6. února 1478 v Cheapside, historické čtvrti Londýna nedaleko Toweru, kde zemřel mučednickou smrtí 6. července 1535. Tomášův otec byl advokátem, v pozdějších letech soudcem. Jeho matka Anežka Grangerová

zemřela, když byl ještě dítětem, a zanechala po sobě šest dětí. Ve dvanácti letech odchází do koleje sv. Antonína a stává se pážetem ve službách kardinála Mortona. Tento moudrý stařec brzy rozpoznal, jak je Tomáš inteligentní a nadaný a doporučil, aby byl jako 14letý vyslán do Oxfordu. Tam studoval literaturu a filozofii. Dva roky později začal studium práva na specializované právnické škole New Inn v Londýně. Současně se podílel na životě humanistických kruhů. John Colet, jeho duchovní vůdce, mu doporučil, aby při snaze o dokonalost neopouštěl svět, ale oženil se a vykonával svou práci pro město Londýn, účastnil se politického života a pokračoval v klasickém studiu k větší slávě Boží a církve.

V roce 1505 se oženil s Janou Coltovou, s nímž měl čtyři děti.

Po skončení právnických studií byl Tomáš zběhlým a vyhledávaným právníkem. V roce 1504 jako 26letý právník se těšil tak dobré pověsti, že byl

zvolen do parlamentu. Ve sňmovně se staví proti finančním nárokům krále Jindřicha VII. pro jeho rodinu. Morus prosadil v parlamentu veto proti královu návrhu uložit k tomu účelu poddaným zvláštní daň. V roce 1505 je již členem »Mercer's Company«, čili člověkem, který se těší důvěře londýnských kupců se sukem a hedvábím a vede jejich právní záležitosti. V lednu 1510 vstupuje jako jeden z představitelů města Londýna do prvního parlamentu za Jindřicha VIII., který nastoupil na trůn v roce 1509. Osm měsíců později je zástupcem policejního ředitele města (Under-Sheriff) čili jedním ze dvou právníků, kteří pomáhají starostovi v otázkách městské jurisdikce. Po dobu osmi let předsedá každý čtvrtek ráno zasedání soudu, dokud tato instituce nepřešla v roce 1518 z městské do královské moci.

Politická činnost

V roce 1517 byl jmenován členem královské rady, v dalším roce se vzdal různých závazků v City a věnoval se výlučně službě králi a dvoru. V té době byl stálým průvodcem Jindřichovi a Kateřině, kteří oceňovali bystrost jeho úsudku, vynikající a všestrannou erudici, loajálnost a harmonické vystupování. Král jej obdařil důvěrou a svěřoval mu četné úkoly. V průběhu prvních tří let služby králi od roku 1518 do roku 1521 byl Morus Master of Requests (vedoucí soudu pro řešení sporů mezi bohatými a chudými), Priv. Councilor (tajný rada), Treasurer of Exchequer (správce pokladu). V roce 1520 doprovázel krále Jindřicha VIII. při jeho jednání o dohodě s císařem Karlem v Canterbury a dále při setkání s francouzským králem Františkem I. 2. května 1521 ve věku 43 let byl jmenován vicekancléřem a obdržel šlechtický

Pokračování na str. 10

SVAT TOM MORUS pokračování ze str. 9

titul. Od té doby se nazývá Sir Thomas, v oficiálních listinách připojuje titul Knight (rytíř). Řídí tento úřad téměř pět let.

5. října 1529 byl Morus, dosud kancléř vévodství Lancaster, povýšen do stavu lorda kancléře Anglie.

Mučedník pro víru

23. října 1529 se stal Tomáš Morus kancléřem místo kardinála Wolsye, a to i přes to, že důrazně napomínal krále, že nemůže souhlasit s jeho úmyslem zrušit svůj sňatek s Kateřinou. Král zpočátku respektoval Tomášovo svědomí a ten se zcela věnoval povinnostem spojeným s vyřizováním zanedbaných záležitostí královské kanceláře. Pokud šlo o králův rozvod, zastával Tomáš Morus postoj, že jako světský člověk se nemá vměšovat do věcí, které spadají do kompetence církve. Ale parlament, který zahájil sám Morus jako kancléř, se záhy změnil v nástroj krále, kterým si Jindřich posloužil, aby zlomil moc kléru, a přinutil parlament uznat jeho nové manželství s Annou Boleynovou. 15. května 1532 byl klérus přinucen přijmout Act of Submission (Ústavu podřízenosti), která delegovala bezpodmínečně správu církevních záležitostí samému králi. Morus dělal všechno pro to, aby tomu zabránil, a když se to stalo nevyhnutelným, podal demisi ze svého úřadu.

Morova rodina nepochopila, proč se zřekl závazků, z nichž plynul jeho hlavní příjem. Tomáš si byl vědom nebezpečí, jakému se vystavuje, když nepodporuje krále, ale povzbuzoval svou rodinu svým humorem a připravoval ji na konečné rozloučení.

11. července 1533 prohlásil Klement VII. královo manželství s Annou Boleynovou za neplatné. 13. dubna 1534 byl

Tomáš povolán do paláce Lambeth, aby složil přísahu na Act, a uznal tím platnost druhého králova sňatku. Tomáš přistoupil ke svatě zpovědi a svatému přijímání a rozloučil se s rodinou, protože tušil, že se s ní již neshledá. 17. dubna byl uvězněn v Toweru.

Ve vězení strávil 15 měsíců a připravoval se na smrt. Napsal tehdy řadu duchovních spisů, které jsou výrazem jeho hluboké zbožnosti a vztahu k utrpení Pána Ježíše. Kromě fyzického utrpení spojeného s vlhkostí, chladem a nepohodlím vězení musel snášet nepochopení ze strany rodiny, zvláště manželky, která nechápala, proč se zdráhá uznat něco, co přijali všichni biskupové a učenci v království.

1. července 1535 byl odsouzen na základě nového zákona, který jej obviňoval z velezrady, protože nechtěl uznat krále jako nejvyšší hlavu církve v Anglii. Když si vyslechl rozsudek, prohlásil ve skvělé obhajobě před soudem, že pravým důvodem jeho odsouzení je nesouhlas

SESTRA EMMANUELA... pokračování ze str. 7

A prožíval naplno Mariino slovo, často opakované v Medžugorje: „Když máte Boha, máte všechno.“ Po návratu do USA byl Artur připraven na vše, i na smrt, vždyť nyní tu pro něho bylo nebe a on věděl, jak tam směřovat. Všechny jeho hříchy byly odpuštěny a on byl otevřen tomu, co Pán pro něho chtěl. Věděl, že největší uzdravení nebylo uzdravení z rakoviny, ale uzdravení jeho duše.

Doma shromáždil manželku a děti, příbuzné a známé a vyprávěl jim vše, co se mu přihodilo v Medžugorje. Přitom dostal milost udělat věc, které nikdy předtím nebyl schopen: odpustil svému otci, že se rozvedl s jeho matkou. Nyní se celá jeho rodina modlí každý

HUMOR NA POPRAVČÍM ŠPALKU

Dříve než Tomáš Morus položil svou hlavu na popravčí špalek, modlil se za krále Jindřicha VIII. Pak se sklonil a ve chvíli, kdy už kat zvedal svou sekeru, odsunul Tomáš stranou svůj vous, který mu narostl v době věznění, a do hrobového ticha zazněla jeho slova: »Alespoň ten se nedopustil žádné zrady.« S humorem na rtech a s pevnou vírou v srdci odešel před Boží tvář.

s královým sňatkem. Byl popraven 6. července.

Význam pro Evropu

Svatý Tomáš má pro sjednocující se Evropu dvojí význam: jako osobní vzor pro utváření politické osobnosti v procesu současných proměn a jako myslitel, který vyslovil univerzální ideový program.

Ideový program sv. Tomáše Mora obsahují jeho spisy a především jeho životní rozhodnutí. Univerzalistický program jeho »Utopie« kromě nárysu ideálního státu na neexistujícím ostrově vychází z tehdejších evropských reálií a vede k evropské realizaci. Přitahoval jak přívržence osvícenského absolutismu, tak utopické i »vědecké«

socialisty. Díky všestrannému významu obsahují jeho díla inspirace pro různé humanistické ústavy, zvláště pro demokracii. Odepření přísahy na »Act of Submission« bylo aktem obrany evropské jednoty, opírající se o jednotu církve. Tomáš Morus byl zapřísáhlým odpůrcem reformace nejen z důvodů náboženských, ale také z důvodů týkajících se charakteru státu a společnosti.

V odpovědi na urážky, jimiž Luther zahrnul krále Jindřicha VIII. (1523), Tomáš Morus napsal: »...je lépe, aby společnost měla nedobré vůdce, než aby neměla žádné. Je moudřejší papežství reformovat, než je zničit.«

Jan Jarco

večer „sedm Otčenášů“ a často růženec. Artur chodí denně na mši sv., protože chce co možná nejlépe žít Eucharistií.

Co se lékařů týče, Artur si vyžádal kontrolní vyšetření před operací, protože trpěl urputnými bolestmi hlavy a myslel, že má nádor i na mozk. Ale vyšetření ukázalo, že jeho mozek je v pořádku. A jeho plíce? Lékaři zjistili dva dny před operací, že velký uzlík objevený v pravé plíci zmizel. Oba malé tam ještě byly, ale stabilizované. Odborník mu řekl: „Myslím, že jste uzdraven! Nemohu si vysvětlit, co se stalo!“

Když se tři specialisté, kteří sledovali jeho případ, poradili, operace byla jednoduše zrušena.

Modleme se společně, aby se toto dvojí uzdravení těla a duše plně realizovalo.

Artur využívá každé příležitosti, aby svědčil o své zkušenosti, zejména mezi mladými. Plánuje příští rok dovézt do Medžugorje skupinu mladých. Někteří z jeho kolegů nebo členů rodiny, nadšení, nemocní i zdraví, se už rozhodli do Medžugorje jet. Artur se nyní také angažuje v šíření Mariiných poselství. Prohlašuje: „To je čest! V Medžugorje je něco nádherného, čeho se satan nemůže dotknout: Když otevřete své srdce svaté Panně a Duchu svatému, satan se k vám nedostane.“

Díky, Maria! Ty jsi učinila z Artura nového člověka a milostmi, které dostal ve Tvé oáze míru, získáváš tolik duší!

Drahá Gospo, Královno všech svatých, pomáhej nám nosit nebe v srdci a dávat ho druhým!

Sestra Emmanuel

I dnes se platí krví – XXII.

SMÍR A OSLAVA

Mezitím odpykával Alessandro Serenelli svůj zločin ve věznici sicilského města Noto. Soud jej odsoudil ke třiceti rokům těžkého žaláře. Vrah přijal svůj rozsudek apaticky a ve vězení byl v prvních letech naprosto uzavřený. S nikým nemluvil, ani s vězeňským knězem.

Po několika letech měl Serenelli podivný sen. Viděl Mariettu v překrásné zahradě, jak trhá květiny. Tu ho dítě spatřilo, příběhlo k němu s úsměvem a bez jakékoliv stopy strachu mu podávalo bílé lilie a rudé růže. Alessandro si ty květiny vzal. Když se jich však dotkl, proměnily se v bílé a rudé plameny.

Druhého dne přišel zase vězeňský kněz na návštěvu. Byl zvyklý, že se na něho Alessandro ani nepodívá, že nepromluví ani slovo. Nestačil se však divit, když jej našel úplně změněného. Nemusel se dlouho ptát. Alessandro mu sám vyprávěl svůj sen.

„Můžete mi vysvětlit, co jsem to ve snu viděl?“ ptal se nakonec.

„Myšlím, že význam toho snu je docela jasný,“ odpověděl kněz. „Malá mučednice vám dává zásluhy své čistoty i své lásky. To jsou ty lilie a růže. Proměňuje je v plameny, které očistují vaše ruce od toho krvavého skutku. Můžete počítat s tím, že za vás prosí světice.“

Ještě tentýž den vyznal vrah ve svaté zpovědi svou vinu a dostalo se mu Božího odpuštění. Pak napsal dopis biskupovi mons. Blandinimu, který ho v cele mnohokrát navštívil, aniž by pohnul jeho zatvrzelým srdcem:

„Oplakávám svůj špatný čin. Tím více, protože jsem si vědom, že jsem vzal život nevinné dívky. Až do posledního

okamžiku chránila svou čest, ano, raději chtěla obětovat svůj život, než se podvolit mým choutkám, které mne dohnaly k tak hroznému a odpornému skutku. Veřejně zavrhuji svůj ohavný skutek a prosím o odpuštění Boha i rodinu, které jsem svým zločinem způsobil tak velký zármutek. Odvážuji se doufat, že i já najdu milost, jako ji našlo mnoho jiných na tomto světě.“

Od onoho dne byl Serenelli celý změněný. Odevzdaně nesl svůj těžký trest, neboť ho přijímal jako pokání za svůj zločin. Dva roky vězení mu pak byly prominuty.

Po 28 letech se i pro něho otevřela vězeňská brána. Bylo to těžké pomyšlení – vrátit se do světa lidí, kteří nedokážou zapomenout a odpustit jako Bůh. Zaklepal tedy u kapucínů v Ascolo Piceno a tam ho přijali za čeledína. Brzo potom se stal členem třetího řádu sv. Františka, tzv. kajícíků. Jeho život byl pak životem modlitby smíru, který strhával příkladem i ostatní.

Jen jednou opustil klášterní zdi, a to krátce před vánočními svátky roku 1937. Serenelli putoval do Corinalda a na Hod Boží vstoupil do domu Gorettiových.

„Paní Assunta,“ ptal se jí, když už předtím přiznal, kdo je, „můžete mi odpustit?“ Žena však stiskla bez zaváhání tu ruku, která prolila krev její dcery, a řekla:

„Marietta vám odpustila, což bych já vám mohla neodpustit?“

O deset let později, 27. dubna 1947, zažila paní Assunta, jak byla její dcera prohlášena za blahoslavenou. Stovky a tisíce svic hořících na oltářích svatopetrské baziliky se slévaly v jediný příboj živého ohně. Zář reflektorů padala na hrob galilejského rybáře Petra.

Nespočetný zástup se tísní v rozsáhlých prostorách a oči všech byly upřeny na viditelnou hlavu církve, Pia XII., který byl obklopen mnoha kardinály, biskupy a preláty.

Neuvěřitelné ticho zavládlo ve svatyni, když Svätý otec pozvedl svůj hlas a prohlašoval za blahoslavenou dvanáctiletou dívku MARIÍ GORETTI. Pak propuklo jako tisícíhlasá bouře jásavé:

„Blahoslavená Marie Goretti, pros za nás!“

Zcela blízko vedle „konfese“ měla své místo chudá selka, paní Assunta, Mariettina matka.

„Marietto, pros za mne!“ modlila se neustále během toho burácivého jásotu. Nikdy dříve předtím necítila jako dnes, že jí Bůh skrze toto dítě bolesti zcela zvláště žehná.

Tři roky nato měla stará paní to štěstí, kterého se dostalo předtím jen matce sv. Aloise, že totiž mohla být přítomna 25. června 1950 svatořečení své dcery.

Assunta, chudá žena z bažinatého kraje, tolik zkoušená utrpením, slyšela nyní jméno svého dítěte, jak je v modlitbě pronášejí rty Svätého otce, kardinálů a biskupů a s nimi stotisícový zástup, který naplnil baziliku a přilehlé náměstí. Sepjala své vetché ruce a přidala se k té burácivé a jásavé prosbě:

„Svätá Marie Goretti, oroduji za nás!“

A M D G

Konec

Vyznamenaný kněz

P. Probo Vaccarini má 81 let. Velmi se zasazuje za křesťanské rodiny. P. Probo je farářem u sv. Martina v diecézi Rimini. Je vdovcem a kněžskou službu vykonává 12 let. Z jeho sedmi dětí tři jsou kněží, jedna dcera je řádovou sestrou, jedna je v Bohu zasvěceném laickém stavu a jeden syn je seminaristou. Jako výraz uznání jeho ojedinělé životní dráhy obdržel otec Vaccarini 10. září od františkánů o Svátku rodiny vyznamenání. Stalo se tak v novém kostele, který byl vybudován na místě, kde stál kdysi rodný dům sv. Františka. Kostel byl poškozen při zemětřesení v roce 1997 a znovu otevřen právě 10. září letošního roku.

P. Probo Vaccarini se v roce 1952 setkal s P. Piem, který mu předpověděl, jak se bude jeho život vyvíjet.

Po smrti své manželky v roce 1970 požádal o povolení, aby se mohl stát knězem. Povolení obdržel a byl vysvěcen v roce 1988. Jeho syn Jan vykonává kněžskou službu v diecézi Rimini, František v Terni, Josef je na misijní stanici, kterou zřídila diecéze Rimini v Albánii. Joachim je v riminském semináři. Maria Luisa je řádovou sestrou učednic Božského Mistra, Maria Celeste je v zasvěceném laickém stavu a Maria Pia je vdanou matkou čtyř dětí.

Otec Vaccarini řekl, že vyznamenání, jež obdržel, je znamením, že dnešní rodina musí být křesťanská. Pokud jde o jeho vlastní život, řekl bez váhání, že celibátní kněz je zcela zasvěcen službě Bohu a věřícím skrze Eucharistii, svátosti, modlitbu, liturgii a díla bliženské lásky. Kdo má rodinu, má povinnost myslet na ženu a na své děti. Celibátní život není možno pochopit bez zralé víry. Je to sám Pán, který volá skrze svou církev k tomuto svobodnému rozhodnutí lásky. Svobodný kněz je na zemi znamením věčnosti.

Radio Vaticana

Život Kristův (6)

VI. Ježíš Kristus, Mesiáš – Kněz

1) Jméno „Kristus“, které – jak víme – je řeckým ekvivalentem hebrejského slova „Mesiáš“, tedy „Pomazaný“, kromě královské důstojnosti, o níž jsme hovořili v předchozí katechezi, v sobě zahrnuje podle tradice Starého zákona také důstojnost kněžskou. Tyto dva aspekty příslušející k témuž mesiášskému poslání, byť rozdílné, přece jsou vzájemně komplementární. Postava Mesiáše vykreslená ve Starém zákoně má jak kněžské, tak královské rysy, což ukazuje na hlubokou souvislost mezi oběma podobami jednoho jediného poslání.

2) Tato jednota se poprvé ukazuje jako na předobrazu na Melchizedechovi, sálemském králi, který byl tajuplným současníkem Abrahámovým. O něm čteme v knize Genesis, že když se Abrahám vracel z boje, „...přinesl chléb a víno; byl totiž knězem Boha Nejvyššího. Požehnal mu: Požehnan buď Abram Bohu Nejvyššímu, jemu patří nebesa i země.“ (Gn 14,18-19) Postava Melchizedecha, krále i kněze, vešla do mesiášské tradice, jak to dokládá Žalm 109/110 – mesiášský žalm, v němž je Mesiáš označen obecným jménem. V tomto žalmu se totiž Hospodin – Jahve obrací na

„mého Pána“, tedy na Mesiáše, slovy: „Zasedni po mé pravici, já ti položím tvé nepřátele za podnoží k nohám. Hospodin vztáhne žezlo tvé moci ze Siónu. Panuj vprostřed svých nepřátel!“ (Ž 109/110,1-2)

Po této výpovědi, která nepochybně ani trochu místa pochybám o královském charakteru toho, na nějž se Hospodin obrací, následuje prorocství: „Ty jsi kněz navěky podle Melchizedechova řádu.“ (Ž 109/110,4) Jak vidno, ten, na něhož se Hospodin obrací a vyzývá ho k zasednutí po své pravici, bude současně králem i knězem podle Melchizedechova řádu.

3) V dějinách Izraele začíná starozákonní kněžství Áronem, Mojžíšovým bratrem, a bylo dědičně spjato s jedním z dvanácti kmenů Izraele, tedy s kmenem Lévi.

V dané souvislosti není bez významu to, co čteme v knize Sírachově: „Árona, jeho [Mojžíšova] bratra z kmene Lévi, [Hospodin] povýšil... Uzavřel s ním věčnou smlouvu a udělil mu kněžství v lidu...“ (Sir 45,6-7) „[Pán] ho vyvolil ze všech lidí, aby v oběť Hospodinu přinášel kadidlo s jeho příjemnou vůní jako připomínku a aby konal smířící obřady za svůj lid. Ve svých příkázáních mu dal moc vynášet právní rozhodnutí, učit Jákoba svědectvím a osvětit Izraele Zákonem.“ (Sir 45,16-17) Z těchto výroků vyvozujeme, že kněžství bylo ustanoveno kvůli kultu, jehož projevem byly oběti bohopocty a smíření, a že kult také býval vázán na učení o Bohu a o jeho Zákoně.

4) Významná jsou i další slova z téhož kontextu: „Podle smlouvy s Davidem ... přechází královské dědictví na jediného syna, dědictví Áronovo i na jeho potomstvo.“ (Sir 45,25)

Podle této tradice je kněz postaven vedle královské „dů-

stojnosti“. Ježíš však nepochází z kmene Lévi, nýbrž z kmene Juda, a proto se nezdá, že by mu příslušel Mesiášův kněžský charakter. Jeho současníci v něm viděli především učitele – mistra, proroka, někteří dokonce svého krále, Davidova potomka. Mohlo by se tedy zdát, že na Ježíše se tradice Melchizedecha nevztahuje.

5) Nicméně je to jenom zdání. Ve velikonočních událostech se stal zjevným pravý smysl Mesiáše – krále a krále – kněze po způsobu Melchizedechově, který je přítomen ve Starém zákoně a který nachází svoje naplnění v poslání Ježíše z Nazareta. Rozhodně není bez významu, že při procesu před synedriem se velekněz Ježíše dotazoval: „...jsi Mesiáš, syn Boží? Ježíš mu odpověděl: Tys to řekl. Ale říkám vám: Od této chvíle uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici Všemohoucího ...“ (srov. Mt 26,63-64). To jasná narážka na mesiášský Žalm 109/110, který vyjadřuje tradici krále – kněze.

6) Nicméně je třeba říci, že plný projev této skutečnosti se nachází až v listu Židům, který konfrontuje levitské kněžství s Kristovým kněžstvím.

Pisatel listu Židům se zabývá tématem Melchizedechova kněžství, aby pak mohl říci, že v Ježíši Kristu se naplnila mesiášská předpověď spojená s touto postavou, která byla z Božího úradku přítomna již od Abrahámových dob v dějinách Božího lidu.

Dovídáme se, že „když tak dokonal své dílo, stal se příčinou věčné spásy pro všechny, kteří ho poslouchají. Byl od Boha prohlášen veleknězem podle řádu Melchizedechova.“ (Žid 5,9-19) Po připomenutí toho, co o Melchizedechovi říká kniha Genézis (srov. 14,18), autor listu Židům pokračuje: „Jméno Melchizedech se vykládá *král spravedlnosti* a král Sálemu zase znamená *král pokoje*. Neuvádí se jeho otec, matka, ro-

dokmen, kdy začal žít a kdy skončil; a tím se podobá Božímu Synu a zůstává knězem navěky.“ (Žid 7,2-3)

7) Autor listu Židům za pomoci analogií s kultickými rity, s archou a s oběťmi Staré smlouvy představuje Ježíše Krista jako naplnění všech těchto starozákonních předobrazů a příslibů, které představovaly jen stín nebeských skutečností (srov. Žid 8,5). Naproti tomu Kristus, milosrdný a věrný velekněz (srov. Žid 2,17), je nositelem kněžství, jež nepomíjí (srov. Žid 7,24). Vždyť přinesl jako neposkvrněnou oběť sám sebe (srov. Žid 9,14).

8) Stojí rozhodně za to připomenout důležité úryvky tohoto listu. Když Ježíš přicházel na svět, řekl:

„Dary ani oběti jsi nechtěl, ale připravils mi tělo. V celopalech a v obětech za hřích jsi neměl zálibu. Proto jsem řekl: Tady jsem, abych plnil, Bože, tvou vůli, jak je to o mně psáno ve svitku knihy.“ (Žid 10,5-7)

„Ano, takového velekněze jsme potřebovali.“ (Žid 7,26) „Proto se ve všem musel připodobnit svým bratřím, aby se stal v jejich záležitostech u Boha veleknězem milosrdným a věrným, a tak usmířoval hříchy lidu.“ (Žid 2,17) Máme tedy velekněze, který „... byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy se nedopustil hříchu“. Je tedy veleknězem, který je schopen mít soucit s námi, slabými (Žid 4,15).

9) Dále v tomto listu čteme, že takový velekněz „nemá zapotřebí, jako jiní velekněží, stále a stále podávat oběti nejprve za hříchy vlastní a teprve potom za hříchy lidu“ (Žid 7,27). A dále tam čteme: „Ale Kristus přišel jako velekněz budoucích hodnot... a vešel jednou provždy do svatyně, ne s krví kozlů a telat, ale se svou vlastní krví, a tím nám získal věčné vykoupění“ (Žid 9,11-12). Odtud také pochází naše jistota, že „krev Krista, který skrze věčného

Kongres církevních hnutí (3)

Ducha sám sebe přinesl Bohu jako oběť bez poskvrny, očistí naše svědomí od mrtvých skutků, abychom mohli sloužit Bohu živému“ (Žid 9,14).

Tak se vysvětluje, že Kristu přísluší kněžství, které má trvalou spasitelskou sílu, a tak „... je schopen přinést navždy spásu těm, kdo skrze něho přicházejí k Bohu, neboť je stále živ, aby se za ně přimlouval“ (Žid 7,25).

10) Můžeme tedy konstatovat, že v listu Židům je zcela jasně a přesvědčivě potvrzeno, že Ježíš Kristus celým svým životem a zejména svou obětí na kříži naplnil to, co bylo vepsáno do mesiášské tradice obsažené v Božím zjevení. Jeho kněžství je srovnáno s rituálním kněžstvím starozákonních kněží, které však Ježíš převyšuje, protože je současně Obětí i Knězem. V Kristu se tedy naplňuje věčný Boží úrdek, podle něhož bylo v dějinách Smlouvy ustanoveno kněžství.

11) Podle listu Židům je toto mesiášské naplnění symbolizováno v postavě Melchizedechově. Čteme tam totiž, že podle Boží vůle „...se objevuje jiný kněz Melchizedechovi podobný, který se jím stal ne podle předpisu o tělesném původu, nýbrž mocí života nezničitelného“ (Žid 7,15-16). Jedná se tedy o věčné kněžství (srov. Žid 7,3,24). Církev, která je strážkyní a věrnou vykladatelkou těchto i jiných novozákonních textů, při více příležitostech potvrdila pravdu o Mesiáši – Knězi, jak to například dokládají dokumenty všeobecného koncilu v Efezu (431), z Tridentu (1562) a v našich dnech také Druhého vatikánského koncilu (1962-65). Zřetelné svědectví o tomto tajemství se nachází v eucharistické oběti, již církev na Kristův příkaz každodenně předkládá pod způsoby chleba a vína, tedy po způsobu Melchizedechově.

Překlad doc. Ctirad Václav
Pospíšil Th.D. OFM

Tajemství eucharistie však nekončí, když kněz odchází od oltáře a věřící se vracejí od stolu Páně do své lavice. Pán Ježíš nechtěl omezit dobu své eucharistické přítomnosti jenom na dobu trvání eucharistické bohoslužby. Mše sv. zanechává plody, plody u těch, kteří slavili a přijali Tělo Páně, ale i plody, které kněz ukládá do svatostánku. Pán Ježíš nám daruje svou stálou svátostnou přítomnost. I na ni musíme patřičně odpovídat a reagovat. Jak zní tato odpověď? Jde o eucharistickou úctu a adoraci! Opakuji, co bylo uveřejněno v časopise Mezinárodní report: „Eucharistická úcta, vyjádřena eucharistickou adorací, ať již formou společné bohoslužby, nebo soukromé pobožnosti, je vlastně syntézou dvou nezbytných postojů: víry ve svátostnou přítomnost Kristovu a vroucího láskyplného vztahu k jeho boho lidské osobě. Kdo věří, že Pán Ježíš je ve svatostánku skutečně přítomen pod způsobou chleba a pocituje k němu hlubokou lásku, nemůže adoraci odpojit od ostatních projevů pravé a živé zbožnosti.“

Světcí a světky v církevních dějinách se lišili v mnohých ohledech. Něco měli společné: žhavou úctu a lásku k eucharistii. Společnou měli i hlubokou úctu a lásku k Panně Marii. Tím je dán přechod k úvahám o mariánské spiritualitě.

Mariánská spiritualita je principem mateřského a milosrdného postoje církve. Zabráňuje, aby se do apoštolátu neveřela strohost a tvrdost. Matka Boží vyzvala v Káni Galilejské svatebčany: „Co vám řekne, to učiňte!“ Považuji tento výrok za nejstručnější a nejvýstižnější autobiografii Matky Ježíšovy. Mariánská spiritualita je výrazem kristocentričnosti. Panna Maria nestojí v cestě, ale doprovází cestující. Je-li Kristus „cesta“, je Panna Maria „cesta

k cestě“. Když koncil v Efezu definoval a dogmatizoval Boží mateřství, nebylo náhodou, že tehdy utichly i tvrdošíjné kristologické bludy. Kdo se zahledí do tváře Panny Marie, pozná i pravou tvář Kristovu. Legie Mariina a Mariánské kněžské hnutí budují svou zbožnost a svůj apoštolát právě na tomto mariánském základě.

Eucharistická a mariánská spiritualita tvoří nedílné souslopí. Co jsem řekl o světcích a světkách, mohu potvrdit i z vlastní zkušenosti. Nesetkal jsem se ještě se ctitelem eucharistie, který by odmítal úctu k Matce Boží, a nenašel jsem ještě ctitele Panny Marie, který by nebyl přitahován fascinujícím kouzlem eucharistického tajemství.

Eucharistická a mariánská spiritualita by měla být společným dědictvím a bohatstvím, v němž by se jednotlivá církevní hnutí odlišovala co nejméně!

Závěrem bych chtěl věnovat pozornost modlitbě. I ona má svou spiritualitu. Modlitba, ať již je kteréhokoli druhu, je nepopíratelným odrazem eucharistické spirituality. Eucharistická oběť mše sv. je obětí chvály, díky, smíru a proseb. Toto čtveré zaměření určuje obsah a směr modlitby. Kdo se modlí, buď Boha chválí, nebo mu děkuje, usmíruje ho, nebo prosí. Kdo se nemodlí, nemá v plících vzduch a ve svalech energii, smím-li užít tohoto příměru.

Modlitba je i protiváhou proti přebujelému akcionismu, který ohrožuje každé hnutí. Akcionismus je chorobou a bludem, který můžeme pozorovat především v evropské a americké církvi a který právě v novodobých církevních hnutích nachází živnou půdu, v níž infekce neobyčejně rychle nabývá rozměrů epidemie.

Modlitba nám připomíná slovo Kristovo: „Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, neboť beze mne nemůžete dělat nic.“ (Jan 15,5) Modlitba nám připomíná i výrok a osobní zkušenost sv. Pavla: „Všechno mohu v tom, který mi dává sílu.“ (Flp 4,13) Bez modlitby odumírají všechny ty spirituality, o kterých jsme hovořili. Bez modlitby nelze dojít svatosti. Bez modlitby vyprchá láska k Bohu a bez lásky k Bohu neobstojí ani láska k bližnímu. Bez modlitby vymizí motivace a hnací síla k apoštolátu.

Chci všechny tyto úvahy ukončit ne zmínkou o modlitbě, ale modlitbou. Je to vstupní modlitba o slavnosti Seslání Ducha svatého: „Bože, ty shromažďuješ svou církev ze všech národů a posvěcuješ ji svým svatým Duchem. Sesílej hojnost jeho darů celému světu a společenství věřících provázej svou milostí jako na počátku, když se začalo šířit tvé evangelium. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. Amen.“

P. Leo Kuchař, Vídeň

Eucharistická a mariánská spiritualita tvoří nedílné souslopí...

Eucharistická a mariánská spiritualita by měla být společným dědictvím a bohatstvím, v němž by se jednotlivá církevní hnutí odlišovala co nejméně!

◀ Slavení eucharistie při exerciciích MKH

Deklarace „Dominus Iesus“ prokazuje pastýřskou službu

Deklarace „Dominus Iesus“ sice nepřináší žádnou novou nauku a v podstatě jen reprodukuje závěry starších církevních dokumentů a také Druhého vatikánského koncilu, ale přesto vyvolala kritické reakce různého stupně. Nezměnilo se ovšem stanovisko církve, nýbrž postoj veřejnosti. Je to podobné jako s Ježíšovým kázáním v nazaretské synagoze podle 4. kapitoly Lukášova evangelia: jestliže po koncilu se všichni „divili milým slovům“ církve, pak po deklaraci „Dominus Iesus“ naopak mnozí „vzplanuli hněvem“.

Nás budou nyní zajímat ohlasy zevnitř katolické církve. Německé hnutí „My jsme církev“ odmítá deklaraci jako „novou římskou provokaci“ (jeho prohlášení otiskl „křesťanský měsíčník“ Getsemany). Biskup František Radkovský ve svém stanovisku, které publikoval Katolický týdeník a Mezinárodní report, hodnotí deklaraci jako „spíše negativně vyznívající“ a ujišťuje nekatolické křesťany o stálém zájmu katolické církve o ekumenický dialog. Nicméně „Prohlášení Kongregace pro nauku víry o jedinečnosti a spasitelské univerzalitě Ježíše Krista a církve“, jak zní podtitul deklarace, je závazný dokument schválený papežem a měl by být takto prezentován Božímu lidu. Naštěstí už nežijeme v poměrech starého Rakouska, kdy si někteří „katoličtí“ císařové osobovali právo zakázat ve své říši zveřejnění papežských dokumentů, které se jim nelíbily.

Protože jsme se péčí časopisu Světlo a Matice cyrilometodějské už mohli seznámit s plným textem deklarace, můžeme odpovědně říci, že její vydání rozhodně nebylo zbytečné, a to i vzhledem k naší vnitrocírkevní situaci. Zkušeností s falešným chápáním ekumenického a mezináboženského dialogu máme dost. Když se tedy podíváme na teologické názory, které deklarace „Dominus Iesus“ označuje jako neslučitelné s katolickou naukou, mnohokrát si uvědomíme, že jsme právě takové myšlenky četli v naší katolické publicistice. Bude užitečné uvést aspoň některé příklady.

Náboženský pluralismus

Dominus Iesus 4: „*Trvalé misijní hlásání Církve je dnes ohrožováno relativistickými teoriemi, které chtějí ospravedlnit náboženský pluralismus nejen de facto, ale i de iure (nebo principiálně).*“

Odilo Štampach, Církev v postmoderní době, Katolický týdeník 32/1996: „*Pluralita není pro církev žádnou překvapivou postmoderní novinkou... Přestáváme být ukázněným šikem a stáváme se společenstvím společenství.*“

Nevyslovitelnost božské pravdy

Dominus Iesus 4: „*Kořeny těchto názorů je třeba hledat v některých předpokladech jak filozofické, tak i teologické povahy, které jsou v rozporu s chápáním a přijímáním zjevení*

pravdy. Některé z nich jsou: předsvědčení, že božská pravda je neuchopitelná a nevyslovitelná, dokonce ani skrze křesťanské zjevení...“

Odilo Štampach, Perspektivy 6/1995: „*...Bůh je naprostá plnost, je nad každý tvar, obraz či myšlenku. Žádná výpověď, i kdyby byla sama o sobě pravdivá, ho plně nevystihuje. Zůstává Bohem skrytým. Je vždy jiným, než jak ho vykreslují naše představy a pojmy.*“

Odilo Štampach, Církev v postmoderní době, Katolický týdeník 32/1996: „*Jsem dnes pokornější vůči Boží pravdě, která není tak snadno dostupná, jak se dříve zdálo.*“

Víra jako souhlas s božskou pravdou

Dominus Iesus 7: „*Víra je především osobním přilnutím člověka k Bohu a současně neodlučně je svobodným souhlasem s celou pravdou, kterou zjevil Bůh... Vede tedy k dvojímu souhlasu: s Bohem, který zjevuje, a s pravdou, kterou zjevuje.*“

Tomáš Halík, Ptal jsem se cest, Praha, Portál 1997, s. 283: „*Víra, jak jí zde rozumím, není souhlas rozumu s ‚pravdami víry‘. Věřit není totéž, co pokládat ‚články víry‘ za pravdivé.*“

Jedinečnost Krista Spasitele

Dominus Iesus 9: „*V současných teologických diskusích se na Ježíše z Nazareta často nahlíží jako na zvláštní historickou postavu, která omezeně zjevila božské v míře, která není úplná, nýbrž komplementární k jiným postavám zjevení a spásy.*“

Dominus Iesus 13: „*Podle opakovaně zastávaného pojetí se popírá jak jedinečnost, tak spasitelná univerzalita Ježíše Krista.*“

Dominus Iesus 14: „*Je třeba tedy pevně věřit jako v pravdu katolické víry, že univerzální spásná vůle trojjediného Boha se uskutečnila jednou provždy*

v tajemství vtělení, smrti a zmrtvýchvstání Božího Syna.“

Jakub Hučín, Věděl Ježíš, že je Boží Syn? Anno Domini 3/1998: „*Můžeme s velkou jistotou tvrdit, že sám Ježíš nechápal své poslání jako zjevení metafyzické jednoty s Bohem, ale jako maximální přiblížení se lidem... Nevíme, zda historický Ježíš někdy svým učedníkům něco o svém vědomí Božího synovství říkal.*“

Specifičnost katolické církve

Dominus Iesus 16: „*Věřící jsou povinni vyznávat, že existuje dějinná, v apoštolské posloupnosti založená kontinuita mezi Církví založenou Kristem a katolickou církví. To je jediná Kristova Církev... Po svém zmrtvýchvstání ji náš Spasitel odevzdal Petrovi jako pastýři, jemu a ostatním apoštolům ji svěřil, aby ji šířili a řídili.*“

Odilo Štampach, Katolický týdeník 50/1996: „*Kristus svěřil apoštolům pastýřský úřad, ale nikde není psáno, že s touto rolí církev stojí a padá.*“

Odilo Štampach, K upřímnosti ekumenismu, Katolický týdeník 32/1997: „*Lze vůbec podnikat ekumenické aktivity a zároveň si myslit, že naše církev, jak říkal Karel Havlíček Borovský, je ze všech církví ta nejčirkvovatější?*“

* * *

Máme-li mluvit za sebe, pak se domníváme, že deklarace „Dominus Iesus“ prokazuje křesťanskou službu těm, kdo se cítí překvapeni nebo zmateni určitými jevy našeho současného vnitrocírkevního života. Službu, kterou očekávají ovce od svých pastýřů. Vzhledem k závažnosti rozdílů mezi postojem vedení církve a mezi praxí v našich poměrech doufáme, že se těmto otázkám bude věnovat také připravovaný Plenární sněm katolické církve v České republice.

Karel Komárek

MOLUKY

Křesťané na Molukách požadují odchod islámsko-fundamentalistických bojovníků Jihad jako podmínku pro jednání s muslimy. Podle údajů zahraničních pozorovatelů vstoupilo na území Moluk 7 000 ozbrojených příslušníků Jihad z různých částí Indonésie. Jsou odpovědní za mnoho masakrů spáchaných na křesťanech.

-sks-

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA PROSINEC 2000

Úmysl všeobecný: Aby oslava jubilea vzbudila ve všech lidech ochotu angažovat se ve prospěch ochrany a povýšení lidského života.

Úmysl misijní: Aby děti byly respektovány ve své důstojnosti a aby přestala každá forma jejich zneužívání.

Úmysl národní: Aby všichni křesťané byli nositeli Bohem darované naděje ve vstupu do třetího tisíciletí.

Bazilika – Staré Brno, Mendlovo nám.

V pátek 8. prosince 2000 – o slavnosti Panny Marie počaté bez poskvrny prvotního hříchu bude v bazilice mše svatá ráno v 7.30 hod. Večer v 17.00 hod. bude pontifikální mši svatou celebrat Lukáš Evžen Martinec, opat starobrněnský.

V Obecním vlastivědném muzeu ve Švábenicích u Vyškova je každou sobotu, neděli a svátek od 9. 12. 2000 do 7. 1. 2001, v době od 14 do 17 hod. otevřena výstava 200 betlémů s názvem:

NÁM, NÁM NARODIL SE

Uzavřeno bude 24. 12. a 31. 12. 2000

Zároveň je možno shlédnout stále výstavní expozice v Obecním i v Kostelním muzeu. Vstupné dobrovolné.

Prosíme opravte si laskavě chybný údaj v článku Mučednice 20. století (Světlo č. 45/2000, str. 6-7):

Slovenská řeholnice Zdeňka Šelingová byla propuštěna z vězení 15. dubna roku 1955 (po třech a půl letech vězení) a zemřela téhož roku 31. července ve svých 39 letech.

DUCHOVNÍ CVIČENÍ – SVATÝ HOSTÝN – ROK 2001

I. Duchovní cvičení (pro laiky – smíšené): 1. od úterý 9. ledna 2001 (začátek večer v 18.00 hod.) do soboty 13. ledna 2001 (konec ráno v 8.30 hod.). 2. od úterý 23. ledna 2001 (začátek večer v 18.00 hod.) do soboty 27. ledna 2001 (konec ráno v 8.30 hod.). Exerციtátor P. Jan Chromeček Sl. Cena 1150 Kč (ubytování a strava v ceně).

II. Víkendové duchovní obnovy na určité téma: Začátek vždy v pátek v 18.00 hod., ukončení v neděli ve 13.00 hod. svát. požehnáním v bazilice. Vede P. František Měsíc Sl. Cena 300 Kč (ubytování a strava individuálně, možnost stravování v poutních restauracích).

1. Pro ty, kteří chtějí znovu prožít svůj křest (prohloubení života milostí): Od 9. do 11. února 2001.
2. Pro ty, kdo byli biřmováni, a nic z toho neměli: Od 16. do 18. února 2001.
3. Pro ty, kteří se chtějí učít rozjímavé modlitbě (základy meditace): Od 2. do 4. března 2001.
4. Pro ty, kdo chtějí lépe rozumět mši svaté (nejen koukat, ale prožívat): Od 9. do 11. března 2001.
5. Pro ty, kdo chtějí věřit, a nemohou (aby se rozhoupali a řekli své ANO): Od 23. do 25. března 2001.
6. Pro ty, kteří se připravují na svátost manželství (duchovní příprava snoubenců): Od 30. března do 1. dubna 2001.
7. Pro ty, kdo byli pokřtěni, a pak už skoro nic (příprava k přijetí svátosti). POZOR! Je nutné absolvovat celý cyklus v těchto termínech: od 23. do 25. února 2001; od 16. do 18. března 2001; od 6. do 8. dubna 2001; od 27. do 29. dubna 2001.

III. Duchovní cvičení pro kněze: od neděle 26. srpna (začátek večer v 18.00 hod.) do soboty 1. září 2001 (konec ráno v 8.30 hod.). Exerციtátor P. Jan Pavlík Sl. Cena 1750 Kč (ubytování + strava v ceně).

Příhlášky zasílejte na adresu:

MATICE SVATOHOSTÝNSKÁ, Sv. Hostýn č. 115, 768 61 Bystřice pod Hostýnem, tel.: 0635/381 693, 0635/381 694, e-mail: hostyn@pvtnet.cz, http://hostyn.cz

Liturgická čtení

Modlitba 2. Čl. – Liturgická čtení

Lit. č. 107, 108-114
 Lit. č. 107, 108-114
 Lit. č. 107, 108-114
 Lit. č. 107, 108-114

Modlitba 4. Čl. – modlitba sv. Jana a Evy modlitba

Lit. č. 117
 Lit. č. 117, 118-119, 120-121
 Lit. č. 117, 118-119, 120-121

Modlitba 5. Čl. – modlitba

Lit. č. 119, 120
 Lit. č. 119, 120-121, 122-123, 124-125
 Lit. č. 119, 120-121

Modlitba 6. Čl. – modlitba sv. Mikuláše

Lit. č. 127, 128
 Lit. č. 127, 128-129, 130-131
 Lit. č. 127, 128-129, 130-131

Modlitba 7. Čl. – modlitba sv. A. a modlitba

Lit. č. 131, 132
 Lit. č. 131, 132-133, 134-135, 136-137
 Lit. č. 131, 132-133, 134-135, 136-137

Modlitba 8. Čl. – modlitba sv. Barbory

Lit. č. 137, 138-139, 140-141, 142-143
 Lit. č. 137, 138-139, 140-141, 142-143
 Lit. č. 137, 138-139, 140-141, 142-143

Modlitba 9. Čl. – modlitba

Lit. č. 147, 148-149, 150-151
 Lit. č. 147, 148-149, 150-151
 Lit. č. 147, 148-149, 150-151

Breviář pro laiky

Modlitba	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Modlitba 1	107	107	107	107	107	107	107
Modlitba 2	108	108	108	108	108	108	108

Modlitba	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Modlitba 3	117	117	117	117	117	117	117
Modlitba 4	118	118	118	118	118	118	118
Modlitba 5	119	119	119	119	119	119	119
Modlitba 6	120	120	120	120	120	120	120
Modlitba 7	121	121	121	121	121	121	121
Modlitba 8	122	122	122	122	122	122	122
Modlitba 9	123	123	123	123	123	123	123
Modlitba 10	124	124	124	124	124	124	124

Modlitba	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Modlitba 11	127	127	127	127	127	127	127
Modlitba 12	128	128	128	128	128	128	128
Modlitba 13	129	129	129	129	129	129	129
Modlitba 14	130	130	130	130	130	130	130
Modlitba 15	131	131	131	131	131	131	131
Modlitba 16	132	132	132	132	132	132	132
Modlitba 17	133	133	133	133	133	133	133
Modlitba 18	134	134	134	134	134	134	134
Modlitba 19	135	135	135	135	135	135	135
Modlitba 20	136	136	136	136	136	136	136

Modlitba	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Modlitba 21	137	137	137	137	137	137	137
Modlitba 22	138	138	138	138	138	138	138
Modlitba 23	139	139	139	139	139	139	139
Modlitba 24	140	140	140	140	140	140	140
Modlitba 25	141	141	141	141	141	141	141
Modlitba 26	142	142	142	142	142	142	142
Modlitba 27	143	143	143	143	143	143	143
Modlitba 28	144	144	144	144	144	144	144
Modlitba 29	145	145	145	145	145	145	145
Modlitba 30	146	146	146	146	146	146	146
Modlitba 31	147	147	147	147	147	147	147
Modlitba 32	148	148	148	148	148	148	148
Modlitba 33	149	149	149	149	149	149	149
Modlitba 34	150	150	150	150	150	150	150
Modlitba 35	151	151	151	151	151	151	151
Modlitba 36	152	152	152	152	152	152	152
Modlitba 37	153	153	153	153	153	153	153
Modlitba 38	154	154	154	154	154	154	154
Modlitba 39	155	155	155	155	155	155	155
Modlitba 40	156	156	156	156	156	156	156
Modlitba 41	157	157	157	157	157	157	157
Modlitba 42	158	158	158	158	158	158	158
Modlitba 43	159	159	159	159	159	159	159
Modlitba 44	160	160	160	160	160	160	160
Modlitba 45	161	161	161	161	161	161	161
Modlitba 46	162	162	162	162	162	162	162
Modlitba 47	163	163	163	163	163	163	163
Modlitba 48	164	164	164	164	164	164	164
Modlitba 49	165	165	165	165	165	165	165
Modlitba 50	166	166	166	166	166	166	166
Modlitba 51	167	167	167	167	167	167	167
Modlitba 52	168	168	168	168	168	168	168
Modlitba 53	169	169	169	169	169	169	169
Modlitba 54	170	170	170	170	170	170	170
Modlitba 55	171	171	171	171	171	171	171
Modlitba 56	172	172	172	172	172	172	172
Modlitba 57	173	173	173	173	173	173	173
Modlitba 58	174	174	174	174	174	174	174
Modlitba 59	175	175	175	175	175	175	175
Modlitba 60	176	176	176	176	176	176	176
Modlitba 61	177	177	177	177	177	177	177
Modlitba 62	178	178	178	178	178	178	178
Modlitba 63	179	179	179	179	179	179	179
Modlitba 64	180	180	180	180	180	180	180
Modlitba 65	181	181	181	181	181	181	181
Modlitba 66	182	182	182	182	182	182	182
Modlitba 67	183	183	183	183	183	183	183
Modlitba 68	184	184	184	184	184	184	184
Modlitba 69	185	185	185	185	185	185	185
Modlitba 70	186	186	186	186	186	186	186
Modlitba 71	187	187	187	187	187	187	187
Modlitba 72	188	188	188	188	188	188	188
Modlitba 73	189	189	189	189	189	189	189
Modlitba 74	190	190	190	190	190	190	190
Modlitba 75	191	191	191	191	191	191	191
Modlitba 76	192	192	192	192	192	192	192
Modlitba 77	193	193	193	193	193	193	193
Modlitba 78	194	194	194	194	194	194	194
Modlitba 79	195	195	195	195	195	195	195
Modlitba 80	196	196	196	196	196	196	196
Modlitba 81	197	197	197	197	197	197	197
Modlitba 82	198	198	198	198	198	198	198
Modlitba 83	199	199	199	199	199	199	199
Modlitba 84	200	200	200	200	200	200	200

MCM s. r. o. nabízí z jiných nakladatelství...

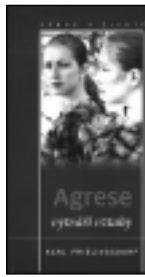

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

Karl Frielingsdorf: AGRESE VYTVÁŘÍ VZTAHY

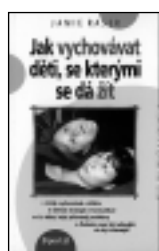
Slovo „agrese“ je chápáno téměř výlučně negativně a je spojováno s násilím, spory a válkami. Původní smysl tohoto slova (přistoupit k někomu) nechává otevřenou možnost, půjdeme-li proti sobě, nebo spolu. V tomto smyslu vykládá autor knihy agresii jako životní energii, která je pro setkání se sebou samým, s bližními, životním prostředím a s Bohem bezpodmínečně nutná. Přitažlivě a na mnoha příkladech analyzuje příčiny destruktivní agresivity a poruchy vztahů, vysvětluje, jak je překonat, a ukazuje agresii jako vitální životní sílu a strůjkyňu zdravých vztahů.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 160 stran, 159 Kč

pro manžele, role muže a ženy, milost svátosti manželství, intimní život manželů, modlitba a život podle evangelia, zvládání problémů v různých etapách manželského života atd. To vše nás zve k dobrodružství mystickému: prožívat lásku a manželství podle křesťanských zásad, třebaže je to někdy náročné.

*Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5,
136 stran, 135 Kč*

Jamie Raser: JAK VYCHOVÁVAT DĚTI, SE KTERÝMI SE DÁ ŽÍT

Kniha učí rodiče, jak mají zvládat situace a interakce při výchově dětí. Uvádí podrobné příklady třinácti vážných situací, které mohou vzniknout mezi rodiči a dětmi, a radí, jak s nimi zacházet. Jsou uvedeny i užitečné slovní obraty, které je možno v obtížných situacích použít. Autor je klinický psycholog a terapeut pro záležitosti manželství a rodiny.

Portál, brož., zúž. A5, 144 stran, 155 Kč

Christa Meves: ABECEDA ŠTĚSTNÉHO MANŽELSTVA

Publikace je určena všem mladým párům, které začínají svůj společný život. Autorka chce, aby jim kniha pomohla nejen ke šťastnému začátku, ale i k šťastnému pokračování. Vychází přitom z poznání různých daností muže a ženy, kteří vstupem do manželství dostávají nový a těžký úkol – žít v rovnocenném, plnoprávném a o to více lidském společenství. Kniha je ve slovenštině.

Dobrá kniha, brož., zúž. A5, 104 stran, 85 Kč

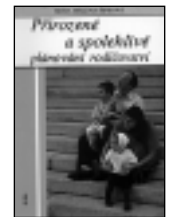
Georgette Blaquiérová: ODVAHA ŽÍT LÁSKU

Autorka ukazuje křesťanské manželství jako místo uskutečňování Boží lásky. Vychází přitom z toho, co je zřejmé: krize manželství je dnes středem rodinných problémů. Obnova rodiny se tedy uskutečňuje především obrácením manželů. Prostými slovy jsou v této knize předkládány různé stránky manželství: Boží plán

Doc. MUDr. Květoslav Šipr, CSc. – MUDr. Helena Šiprová: PŘIROZENÉ A SPOLEHLIVÉ PLÁNOVÁNÍ RODIČOVSTVÍ

Přirozené plánování rodičovství spočívá v pozorování přirozených známek plodnosti a neplodnosti. Vede k prohloubení komunikace mezi manžely a posiluje vzájemné porozumění i úctu. Autoři předkládají nejnovější poznatky o symptotermální metodě jako o fyziologickém a spolehlivém způsobu plánování rodičovství.

Gloria, brož., A5, 120 stran, 79 Kč

Placeno převodem
706 035

Novinové výplatné

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1